

Matt. 4: 12-16

Kun Jeesus sai kuulla, että Johannes oli vangittu, hän siirtyi Galileaan. Nasaretiin hän ei enää jäänyt, vaan hän asettui Kapernaumiin, joka on järven rannalla Sebulonin ja Naftalin heimojen alueella. Näin tapahtui, jotta toteutuisi profeetta Jesajan sana:

- Sebulonin maa ja Naftalin maa,
Meren tie, Jordanin takainen maa
ja muukalaisten Galilea -
kansa, joka asui pimeydessä,
näki suuren valon.
Niille, jotka asuivat kuoleman varjon maassa,
loisti kirkkaus.

SAARNA

Jouluyön pimeydessä Jesajan kirjan profetia, jota Matteus evankeliumissaan mukaili, tuntuu vuosi vuodelta yhtä koskettavalta: ”*Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus.*” Jesajan profetia on aikanaan ymmärretty ja liitetty Assyrian vallasta vapautumiseen, mutta kristillinen usko näkee näissä sanoissa ennen kaikkea Kristuksen tuoman pelastuksen ja valon. Myös me täällä kaukana Pohjolassa koemme nämä sanat omakohtaisesti ja puhuttelevina. Mekin vaellamme pimeydessä ja kuoleman varjon maassa. Meillekin loistaa Kristuksen kirkkaus, meitäkin lämmittävät joulun valot.

Pimeydessä yksikin valonsäde voi näyttää tietä, se saa meidät kääntämään päämme valoa kohti, se auttaa meitä löytämään sen, mikä on ehkä kadoksissa. Millaista valoa sinä elämäsi etsit ja kaipaat? Mikä on sinulta kadoksissa, unohtunut tai hautautunut johonkin? Vuoden vaihtuessa joku saattaa tehdä inventaariota elämästään luvaten itselleen parempia päätöksiä tai kurinalaisempaa elämää. Usein pelkästään peiliin katsominen riittää tällaisten päätösten tekemiseen. Mutta Kristuksen valoa tarvitsen ennen kaikkea siksi, että näkisin paremmin sydämeeni, näkisin itseni ja puutteeni, mutta sen ohella näkisin myös paremmin lähimmäiseni tarpeet, hänen koko rikkaan persoonansa. Pimeys saa minut käpertymään kuoreeni, valossa näen jo toisetkin. Kristuksen valossa uskallan kohdata totuuden itsestäni ja itsekkyydestäni, koska Kristuksen valo on rakkautta tulvillaan. Siinä valossa on turvallista olla. Se on keskelläme tänäänkin sanan ja sakramenttien välityksellä. Se on läsnä, kun rukouksessa huokaamme Jumalan puoleen, kun etsimme oikeaa tietä, kun kohtaamme toisen ihmisen samanvertaisena. Kristuksen valoa voi pyytää jokaiseen kohtaamiseen.

Päivän evankeliumi ei kerro enää Jeesuksen lapsuudesta vaan hänen toimintansa alkuvaiheista. Johannes Kastaja oli otettu vankeuteen ja Jeesus koki työnsä vaikeaksi tai jopa vaaralliseksi Nasaretissa, jossa hän oli kasvanut. Hän siis vetäytyi pois ja asettui Galileaan, Kapernaumin kaupunkiin Gennesaret-järven rannalle. Tätä seutua pidettiin aikanaan muukalaisten maana, jonne oli asettunut ei-juutalaisia: foinikialaisia, syyrialaisia ja iturealaisia. Jeesuksen aikaan siellä oli toki juutalainen yhteisö synagogineen, mutta siellä puhuttiin myös esimerkiksi kreikkaa. Matteus korostaa evankeliumissaan, toisin kuin esimerkiksi Luukas, kuinka Jeesus rajoittaa toimintansa ”Israelin kansan kadonneisiin lampaisiin” (Matt.15:24), vaikkakin evankeliumin lopussa Jeesus lähetyskäskyssään kehottaa tekemään opetuslapsiksi kaikki kansat. (Matt. 28:16-20)

Jeesus etsiytyi siis alusta lähtien niiden pariin, jotka olivat jumalanpalvelusyhteisön mielestä kadonneita ja jotka elivät pimeyden keskellä. Hän etsimällä etsi niitä, jotka olivat joutuneet ulkopuolelle leirin. Nämä olivat ns. julkisyntisiä, köyhiä, arvottomia ja sairaita. Sairauksienkin katsottiin johtuvan syntisestä elämästä. Nämä jos ketkään tarvitsivat hyväksyntää ja valoa elämäänsä. Ja sitä he myös Jeesukselta saivat. Hän paransi, antoi anteeksi ja auttoi ihmistä uuteen alkuun. Ja monet lähtivät myös seuraamaan Jeesusta.

Uudenvuodenpäivä muistuttaa meitä Jeesukselle annetusta nimestä, jos meillä on pelastus. Apostoli Paavali ilmaisee tämän näin: *”Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.”* (Apt.4:12) Nimen anto liittyy meillä kristityillä useimmiten kasteen yhteyteen. Oma nimi on persoonamme elintärkeä elementti pienestä pitäen. Nimi on minulle annettu, sillä näin erotun muista, ainakin muusta perheestä ja läheisistä. Nimestä minut tunnetaan ja etunimellä puhuttelu sopivissa tilanteissa voi aikuisenakin tuntua tavattoman hyvältä ja läheiseltä. Kristillisen kasteen yhteydessä nimenanto liittyy myös siihen, että Jumala tuntee minut ja sinut nimeltä, omana persoonana. *”Minä olen sinut lunastanut, minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.”* Hän tunnistaa lapsensa, vaikka tämä kulkisi omasta tahdostaan pimeille poluille omaa identiteettiään ja omia mielihalujaan etsien. Jumalan rakkaus on avara kuin valtameri. Vaikka ihminen, nuori tai vanha, elämänsä kriiseissä kääntää selkänsä Jumalalle, kapinoi kaikkea saamaansa opetusta vastaan ja huutaa tyhjyyteen, sielläkin on Jumala läsnä. Ja kun matkamme päättyy, omalla nimelläme meidät siunataan haudan lepoon, Jumalan syliin.

Uuden vuoden alkaessa meidän apumme on Herran nimi. Jeesuksen elämässä ja kuolemassa näemme Jumalan kasvot. Jumala syntyi ihmiseksi Jeesuksessa. Hänelle annettiin nimi, joka ei sinänsä ollut harvinainen, mutta sen olivat enkelit lapsen vanhemmille ilmoittaneet. Jo ennen

syntymää oli Jumalan tekojen tultava ilmi. Siksi mekin laulamme jouluvirressä: *En ollut vielä syntynyt, kun synnyit auttajaksi. En armoasi kysynyt, kun tulit turvaajaksi. En vielä ollut päällä maan, kun riensit tänne maailmaan, aukaisit meille taivaan.* (Virsi 25:2) Jeesuksen lapsuus oli kuten kenen tahansa juutalaisen lapsen, ympärileikkausta myöten. Vain uskon silmät näkivät, että tässä lapsessa Jumala oli erityisellä tavalla läsnä. Jeesus otti myöhemmin etäisyyttä omaan kotiinsa ja omaisiinsa. Hänen olemuksensa, persoonansa ja tehtävänsä vahvistuivat Jumalan valtakunnan työhön ja muita ihmisiä varten. Johannekselta saamansa kasteen yhteydessä hän vakuuttui siitä, että Jumala kulki hänen kanssaan elämän vaikean tien, aina ristille ja ylösnousemukseen asti.

Aloittaessamme uutta vuotta olemme kenties jo väsyneet kaikenlaisiin uuden vuoden lupauksiin. Tiedämme omat heikkoutemme ja puutteemme. Mutta silti saamme luottavaisena ajatella, että tänä uutena vuotena, sen jokaisena päivänä, on kullakin meistä mahdollisuus luopua vanhasta ja ahdistavasta ja löytää tilalle jotain uutta ja virvoittavaa. *Joka aamu, joka vuosi, on armo uus.* Tämän Hyvä Jumala meille lupaa.